

JOZUA 2.

Geliefde gemeente van onze Here Jezus Christus!

"En het zal geschieden dat Ik antwoorden zal voordat zij roepen; terwijl zij nog spreken, zal Ik verhoren!"

Die woorden kent u zeker wel; ze staan in Jesaja 65. Ze hebben daar betrekking op de beloofde heilstijd, wanneer het weer helemaal goed zou zijn tussen God en Zijn Israël. Want die verhouding was vreselijk verstoord geworden, maar zij zou weer goed worden. Zó goed, dat de HERE beloofde: "En het zal geschieden dat Ik antwoorden zal voordat zij roepen; terwijl zij nog spreken zal Ik verhoren!".

Kan dat? Is dat dan al eens gebeurd? Jazeker, dat is al eens gebeurd, en wel in Israëls prille jeugd! In Israëls bruidstijd, toen het nog helemaal goed was tussen God en Israël. Toen al die nare dingen van later nog niet waren voorgevallen: afgoderij, beeldendienst, enzovoorts. Het is al gebeurd toen Israël nog aan de overkant van de Jordaan stond. Toen al die mannen, vrouwen en kinderen, en al dat vee, de Jordaan, de toen juist zo gezwollen Jordaan, nog lang niet waren gepasseerd. "Hoe moest dat? En als dat gebeurd was, wat dan? Hoe verover je daarna zo'n land als dat van de Enakieten, die reuzen? En hoe verover je zo'n vestingstad met zo'n sleutelpositie als Jericho?" Dat was de vraag waar Jozua voor stond.

Jericho! Daarover kunt u vandaag zo maar een plank vol boeken en artikelen kopen! Jericho is in het nieuws; in het archeologische nieuws, en vandaar overgegaan in de "Cahiers voor de gemeente", om aan die gemeente te vertellen "...dat er toen juist helemaal geen Jericho overeind stond, toen Israël daar langs kwam!" De duivel is schrandel! "Dat moeten de Christenen alstublieft niet geloven, dat Gods Woord waar is! Dat Mozes' belofte uit Deuteronomium echt vervuld is!", namelijk deze belofte: Jahweh zal voor u uitgaan! Stel je voor! U mocht van Jozua 2 enzovoorts eens kunnen leren wat geloven in God is! Geloven, en vertrouwen dat God zó machtig is, en zó goed, dat Hij kan horen vóór wij bidden, en kan antwoorden vóór wij roepen!

Over die God ga ik tot u spreken. Jawel, ook wel over Jericho, en ook wel over Rachab, de hoer uit Jericho. Maar toch voornamelijk over God, zoals wij Hem nu mogen kennen als de God en Vader van onze Here Jezus Christus, die uit dít Israël en uit déze Rachab geboren is. Die God leeft vandaag nog, en Hij kan vandaag nog aan u en mij genade bewijzen door al bezig te zijn met antwoorden vóór wij roepen, zoals Hij dat jegens Israël gedaan heeft in de geschiedenis van Rachab en de twee verspieders of verkenners.

Israël staat daar en denkt: "Hoe moet dat?" En hoor goed: God is al bezig met antwoorden! Met een drievoudig antwoord!

Ten eerste: wanneer Rachab die mannen verbergt,
ten tweede: wanneer Rachab met die mannen een verbond sluit,
ten derde: wanneer Rachab van die mannen het teken van het verbond aanvaardt.

Ten eerste:

Ons verhaal begint met de mededeling dat Jozua twee mannen uitzond om Jericho en omgeving te gaan verkennen of verspieden. Daarin moet u vooral niet zien een gebrek aan gelóóf bij Jozua! De man deed daarmee helemaal niet iets verkeerd! Dan zou ongeveer veertig jaar eerder de uitzending van de twaalf verspieders ook iets verkeerd geweest zijn, terwijl u daarover toch meermalen kunt lezen dat dat gebeurd is onder Gods eigen goedkeuring! Nee, Jozua heeft daarin juist zijn gelóóf getoond! Als we voor een duidelijke opdracht en roeping van Godswegen staan, dan moeten we beginnen met... beginnen! Met àànpakken! Met te doen wat onze hand vindt om te doen, en dan zal God wel zorgen! Jozua heeft die volle rivier, die Jordaan, wel gezien, maar hij heeft geloofd: daar komen we wel over, want God heeft toch bevolen: trek over!?! Daarom zal Jozua het hele leger straks

laten afdalen van Sittim tot aan de Jordaan. Dàt al, dat stukje alleen al door het leger laten afleggen is zo'n geloofsdaad geweest, dat God er later -in Micha 6- nog aan herinnert: "Weet je nog, Israël, uit onze tijd van de eerste liefde? Dat je van Sittim naar Gilgal ging?"; Micha 6 vers 5. Dat slaat op deze hoofdstukken. Toen spatte het geloofsvuur nog van ze af.

Maar nu loop ik veel te ver op de geschiedenis vooruit. We weten dat Jozua al een dag of vijf daarvoor de twee verspieters heeft uitgezonden. In 't geheim. Natuurlijk! Zoiets gebeurt in 't geheim! Die mannen zijn natuurlijk weg geweest zonder dat iemand het merkte. Toen ze terugkwamen en rapport uitbrachten, jazeker! tóén mocht iedereen het weten!

Waarom heeft Jozua dat Jericho nu eigenlijk laten verkennen? Wel, natuurlijk om te weten te komen hoe hij die stad, een belangrijke stad, een sleutel op het land Kanaän, hoe hij die stad in zijn macht kon krijgen met het minste verlies aan mensenlevens. Want Jozua zal wel verwacht hebben dat hij die stad straks zou moeten laten belegeren en zou moeten laten bestormen! U en ik weten nu wel dat dat helemaal niet nodig geweest is, omdat God de muren van Jericho zonder slag of stoot heeft laten vallen, maar dat wist Jozua nog niet! Net zo min als Jozua wist dat God de rivier de Jordaan zou laten uitdrogen! Die Jordaan, die toen juist erg hoog stond, omdat het voorjaar was. Dat zei de HERE 's morgens pas, op de dag waarop het gebeurd is. We moeten eerst God op Zijn Woord geloven! Jozua heeft dat gedaan. Jozua heeft dat zo vast en zeker gedaan, dat hij al aan de volgende etappe dacht! Hij zag zichzelf al met Israël over de Jordaan getrokken en in Kanaän staan. En hij stelde zichzelf al de vraag: hoe nemen we het gemakkelijkst Jericho in? Hoe bestormen we Jericho met zo min mogelijk bloedverlies? Vandaar het uitzenden van die twee verspieters: een geloofsdaad! Een geloofsvraag: "HERE, hoe moet dat? HERE, u beveelt het, en dus zullen we nu gehoorzamen, maar hoe doen we dat?" Dàt was de vraag.

Hoor nu het eerste antwoord van de HERE. De afstand van het legerkamp in de vlakte van Moab naar de stad Jericho hebben de twee verspieters makkelijk in een uur of vier, vijf kunnen afleggen. Ze waren jong, en voor hen was het passeren van de Jordaan niet zo bezwaarlijk als voor vrouwen en kinderen. Waar ze niet konden lopen, daar zwommen ze. Toen ze in Jericho kwamen, hebben de mannen zich naar het huis van Rachab begeven om daar te overnachten. Iets waar u zich ook niet over moet verbazen. Ze moesten als spionnen uiteraard zo gewoon mogelijk doen om zo min mogelijk op te vallen. Het was blijkbaar nu eenmaal gewoonte dat passerende vreemdelingen zich aan zulke adressen vervoegden. De oude wereld, bijvoorbeeld Babylon, kende zulke vrouwen. Ze waren meteen herbergiersters. Dank zij de opgravingen weet men thans heel wat van dit slag mensen af; zelfs van tarieven waartegen ze bier en dergelijke mochten verkopen. Of Rachab alleen maar herbergierster is geweest, dan wel of ze ook aan haar gasten gelegenheid voor geslachtelijke omgang heeft geboden? Aan dat laatste hebben de rabbijnen later niet gewild, en ook onder christenen is voor Rachabs goed zedelijk gedrag wel de staf gebroken. Die poging lijkt me sympathiek, maar hachelijk. De manier waarop de dienaars die door de koning straks naar Rachabs huis gestuurd worden en tot haar spreken, pleiten daar zeer, zéér tegen. Ik ga daar nu maar liever niet verder op in; straks nog wel iets anders in die richting. In Hebréeën 11 en Jacobus 2 wordt Rachab "pornè" genoemd, en dat betekent heus prostituee! Maar wat doet die vrouw Rachab met deze twee mannen, zodra ze maar merkt dat deze twee Israëlieten zijn? Tamelijk spoedig? Vrijwel direct? Nog voor de dienaars van de koning -zoals ik ze maar zal noemen- bij haar aankloppen? Dan verbergt ze die mannen onder het vlas dat op het dak lag te drogen. Tussen twee haakjes: ook daaraan is te zien dat het voorjaar was! Jericho lag erg diep in een dal waarin het erg warm was, zodat de oogsttijd daar vóór liep.

En de twee Israëlitische mannen? Denkt u maar niet dat die twee ten huize van Rachab naar iets onbehoorlijks getaald hebben! Daarvoor wisten ze maar al te goed wat er allemaal voor kwam kijken voor een Hebréeuwse man zich met een niet-Israëlitische mocht inlaten! En dan nog wel met een Kanaänitische vrouw, één van die gedoemden! Eén van die door en door slechte mensen, over wie God en Mozes de banvloek hadden uitgesproken! Nee, maakt u zich maar niet ongerust! Maar heb wel oog voor dít wonder, dat God het leven van die twee mannen al meteen heeft laten beschermen door zo'n Kanaänitische vrouw! Gaat u hier nu alstublieft geen eigenwijze theoretische vragen stellen,

zoals: "Mocht Rachab die dienaars van de koning voor de mal houden?" Het negende gebod vraagt van ons goed te zijn voor de naaste, en het allermeeft voor Gods volk. Leest u dit maar eens bij Mozes, en in Deuteronomium 24 en 25. Nu, dat heeft Rachab gedaan! Hebreeën 11: "Door het gelóóf heeft Rachab de verspieders verborgen." Wat zullen die mannen zich verwonderd hebben! Wat zullen ze gedacht hebben aan de woorden van Mozes -Deuteronomium 9-, nog maar hoogstens een paar maanden geleden tot heel Israël gesproken: "De HERE zal voor u uitgaan!". Welnu, daar liggen ze veilig bij Rachab onder de vlasstengels, omdat de HERE hen vóór geweest was. Omdat de HERE met Zijn Geest en Woord al in het hart van die vrouw gewerkt had, vóór de verspieders bij haar binnenkwamen! De HERE was ze vóór! Dat was toch beloofd?? 't Was toen immers nog een goede tijd voor de gemeente van God? De verhouding was nog goed, en dan geldt: "Eer zij roepen zal Ik antwoorden; terwijl ze nog spreken zal Ik verhoren!".

We krijgen nu deel twee.

Wat later, na het invallen van de duisternis, heeft Rachab haar gedrag voor de verspieders pas goed verklaard, duidelijk gemaakt. Ze kwam er weer voor op het dak. Toen heeft ze verteld wat ze allemaal gehoord had over de grote wonderwerken van die machtige God van Israël, die de laatste 40 jaar gebeurd waren. Natuurlijk: van wat God toen gedaan heeft op aarde, én in de wereld van zon en sterren, moeten ook de omringende volkeren iets gemerkt hebben. Rachab zei: "Jullie God is een God in de hemel boven en op de aarde beneden. En daardoor zijn wij hier in Kanaän allemaal verlamd van schrik; nu al!"

Ziet u het? Daardoor toonde God opnieuw dat Hij al ver voor het Israëlitische leger uitgegaan was, en Zijn belofte vervuld had die Hij te Horeb al had gegeven: "Mijn schrik zal voor u uitgaan!". Hoort u God weer antwoorden? O! Wat heeft God daar veel voor over gehad! Want ik zei toch daareven dat die inwoners van Kanaän door God en door Mozes ten dode opgeschreven stonden? Voor de ban? Dat zij daartoe gedoemd waren? Let wel: dat de Kanaänieten dus maar geen kinderen des toorns waren zoals wij dat allemaal van nature zijn, maar dat de Kanaänieten zonder pardon uitgeroeid moesten worden, zoals vroeger de inwoners van Sodom en Gomorra! Serieus! Wat heeft God het later de Israëlieten kwalijk genomen dat zij zich aan die opdracht niet gehouden hebben in de Richterentijd! Vandaar dat onze Zaligmaker ook eerst niet wilde horen naar die Kananese vrouw. Dat mocht Hij niet! Ze was een gedoemde! Totdat Zijn Vader, Zijn Zender, het goed vond, blijkens het geloof dat Jezus opmerkte in die vrouw. Want God mag, wat mensen niet mogen! Want God is niet alleen almachtig, zodat Hij alles kàn, maar Hij is ook vrijmachtig, zodat Hij alles màg! God mocht de ban over Rachab opheffen! Hoewel zij een gedoemde was mocht God haar begenadigen en een plaats geven in Israël, haar en haar familie. O! Wanneer we ergens in de Schrift lezen van vrijmachtige en soevereine genade bij God, dan hier! Om stil van te worden! Rachab: moeder des Heren!

Nu krijgen we het laatste deel.

Ten derde. Rachab en de verspieders hebben met elkaar compleet een verbond gesloten. Rachab van haar zijde wees erop dat zij aan de mannen solidariteit had bewezen; vers 12. Verbondenheid, solidariteit, en dat onder zó groot gevaar! Daarom verlangde zij op haar beurt ook solidariteit van de zijde van de verspieders, en dat dan naar de regel der verbonden jegens Rachab en heel haars vaders huis. Daar zijn de verspieders toen op ingegaan. Ze hebben hun woord gegeven, maar ze hebben ook hun eisen gesteld. U kent ze wel. Rachab zou blijven zwijgen, drie dagen lang minstens. En als straks de bestorming zou plaatsvinden, dan zouden alle familieleden van Rachab moeten zorgen bij haar in huis te zijn. Maar dan zou Rachab er voor moeten zorgen dat zij dít koord van rode draad uit het venster had hangen, waardoor zij straks de verspieders aan een touw naar beneden zou laten.

"Dit koord van rode draad". Statenvertaling en Nieuwe Vertaling: "scharlaken", en dat is goed. Maar "scharlaken" betekent niet "laken", maar is een oude naam voor een kleur. Daar moeten we dus op letten. Er zijn er geweest vanaf de eerste Christen-eeuwen die in dit rode koord van Rachab een heenwijzing hebben gezien naar Christus' reddende bloed. 'k Kan me indenken dat menig Christen vandaag tegenover zo'n opvatting wat nuchter staat. Ik neem haar ook niet voor mijn rekening, dat

niet. Maar toch zou ik ook weer wel willen adviseren niet al te gering te denken van het gevoel voor symboliek bij de oude volken. Met name voor het gevoel voor de symboliek van de kleuren. Die twee verspieters zijn Israëlieten geweest en zij hebben dus kunnen weten welke symbolische betekenis God Zelf bepaald verbonden had aan de kleur rood. Daarvoor gebruikt Jozua 2 hetzelfde Hebreeuwse woord als gebezigd wordt in de tabernakel-hoofdstukken van het boek Exodus. En dan duidt dat woord voor die kleur symbolisch op leven. Bloedrood -dat staat er eigenlijk- duidt op leven! Nu, ging het daar niet om bij die verbondssluiting in die nacht in het huis van Rachab? Het staat er trouwens uitdrukkelijk. De verspieters zeiden: "Wij staan met ons leven..." -vers 14: "nefesj", leven, ziel, persoon, bloed- "... borg voor u. Maar dan hangt gij ook dit koord van rode draad uit dit venster!"

Dit koord van bloedrode draad! Dit! Wilt u alstublieft goed letten op dat woordje "dit"? Dat koord was daar dus al, had al een plaats, een functie, in Rachabs huis. Het hing blijkbaar al uit een der vensters bij Rachab. Alleen nu nog niet aan de muurkant, aan de buitenkant, maar aan de binnenkant, de stadskant, de straatkant. Oorspronkelijk heeft het daar zeker dienst gedaan zoals bij ons vroeger jaren uithangborden dienst deden ter aanduiding van Rachabs duistere beroep, als reclame. En waarom rood? Het is bekend dat de heidenen gewoon waren hun beelden van de goden van de ontucht rood te verven. Ezechiël spreekt daar ook over in hoofdstuk 23, over ontucht en menie.

Ziedaar, dat teken hebben de twee verspieters aan Rachab gegeven. We kunnen ook gerust zeggen: opgelegd, geboden. Nu hangt dit bloedrode snoer voortaan niet meer hier, maar dààr, aan de muurkant! Onopvallend! Alleen begrijpelijk voor ingewijden. En Rachab heeft dat teken aanvaard; zij heeft door haar geloof met dat teken gebroken. Ze heeft haar rode koord verhangen, omgehangen, verplaatst, en het daardoor gemaakt tot een zichtbaar bewijs voor de heerlijkheid van haar geloof, van haar omkering, bekering, uit een leven van heidendom, ontucht en dood, tot het leven voor Israëls God en volk. Een volk waarvan wij nu mogen weten dat het de Christus droeg.

Gemeente, we lezen hier in Jozua 2 nog wel niet dat de verspieters bij hun thuiskomst ook heel hun wedervaren ten huize van Rachab hebben gerapporteerd, maar dat ze het hebben gedaan blijkt later. Rachab is in Israël opgenomen, maar zover is hier de heilige Schrift nog niet. Ze wil hier er alleen nog maar op wijzen dat de twee verspieters bij hun thuiskomst konden rapporteren: "Geen zorgen! De HERE heeft het hele land in onze handen gegeven! Zijn schrik is ons al vooruitgegaan! Dus geen bezwaren, geen ja-maars! Alleen maar geloof!"

En dat lijkt me de voornaamste les van dit hoofdstuk voor Gods gemeente tot op de dag van vandaag toe. Ook aan óns zijn beloften gegeven: vergeving van zonden en een eeuwig leven. Ook wij hebben ons voorland: de nieuwe aarde! Maar tussen ons en die toekomst liggen ook bezwaren: rivieren vol bezwaren! Hoe komen we er overheen, en er door! Hoe moet het? De vraag van menig ziek- en sterfbed.

Nu, waarom zou u elkaar niet eens aan Jozua 10 herinneren? Waar spreekt de Schrift heerlijker van Gods vrijmachtige genade jegens zondaars en zondaressen, dan hier in de geschiedenis van de Kanaänitische, die tot de dood gedoemde vrouw Rachab? Ze wordt een moeder in Israël! Gods Geest kàn dat! Gods Woord kàn dat! Het evangelie van Christus die voor zondaars stierf kàn dat! Het kan zelfs ten ondergang gedoemden behouden! Maar u moet gelóven! U moet zich overgeven! U moet zich op God verlaten! U moet geloven dat Hij u vandaag nog, en altijd, een slag vóór wil blijven! Jericho is heel niet bestormd hoeven te worden! Alles valt straks weg als God dat wil! Gelóóf dat! Dan gaat ook aan u de belofte in vervulling:

"En het zal geschieden dat Ik antwoorden zal, eer zij roepen; terwijl ze nog spreken, zal Ik verhoren!"

AMEN.

lezen: Deuteronomium 9:1-5 zingen: psalm 68:1

psalm 72:7
psalm 65:1,2,3
psalm 121:1,2

18 oktober 1970.